

Samgöngumál og fjarskipti – ályktun Haustþings 2020

Haustþing SSV, haldið 16. október 2020, leggur fram eftirfarandi ályktanir um samgöngumál og fjarskipti, sem byggja m.a. á einróma samþykktri Samgönguáætlun Vesturlands 2017-2029:

Vegamál

Haustþing SSV fagnar því að vinna við tvöföldun Vesturlandsvegar á Kjalarnesi er hafin. Afar brýnt er að framkvæmdaáætlun standist og tvöföldun verði lokið árið 2023. Haustþing SSV skorar á stjórnvöld að hefja þegar í stað vinnu við tvöföldun vegar frá Reykjavík í Borgarnes og að framkvæmdum verði lokið fyrir árið 2030.

Sundabraut mun bæta umferð til og frá höfuðborginni og auka umferðar- og almannaoýruggi til mikilla muna. Haustþing SSV 2020 fagnar þeirri vinnu sem Vegagerðin og Reykjavíkurborg hafa lagt í vegna Sundabrautar. Mikilvægt er að þeir kostir sem eftir standa verði skoðaðir og ákvörðun tekin um endanlega legu brautarinnar svo hægt sé að ráðast í annan nauðsynlegan undirbúning og hefja framkvæmdir. Verkefnið þolir ekki bið og er mikilvægt að ýta því úr vör sem allra fyrst og ljúka framkvæmdum fyrir árið 2030.

Samhliða þessu er ljóst að fara þarf í tvöföldun Hvalfjarðarganga á næstu árum ef og þegar hámarki umferðar um göngin skv. reglugerð verður náð. Ríkissjóður verður tímanlega að hafa frumkvæði að nauðsynlegum undirbúningi og framkvæmd verkefnisins.

Snæfellsnesvegur númer 54 um Skógarströnd er eini stofnvegur Vesturlands án bundins slitlags og sá lengsti án bundins slitlags á láglendi landsins alls. Sem stofnvegur er vegurinn hluti af grunnneti skv. samgönguáætlun. Í athugasemdum við fyrirbyggjandi þingsályktunartillögu um samgönguáætlun 2020-2034 kemur fram að uppbygging grunnnetsins, viðhald þess og rekstur er forgangsatríði við ráðstöfun fjármuna á samgönguáætlun. Því ætti vegurinn að vera í forgangi við ráðstöfun fjármuna á samgönguáætlun, líkt og markmið hennar kveða á um. Skógarstrandarvegur, með þverun Álftafjarðar, er forsenda fyrir auknu samstarfi sveitarfélaga við Breiðafjörð og góðri tengingu Snæfellsness, Dala, Vestfjarða og Norðurlands. Undanfarin fjögur ár hafa verið gerðar minniháttar lagfæringar á veginum um Skógarströnd. Hönnun og úrbætur á veginum eru brýnar. Mikilvægt er að án tafa verði samþykkt tímasett verkáætlun framkvæmdarinnar allrar. Á árinu 2021 er gert ráð fyrir að komi um 600 m.kr. í veginn í gegnum sérstakt fjárfestingaáttak ríkisstjórnarinnar vegna Covid 19. Haustþing SSV 2020 skorar á stjórnvöld að halda áfram að veita fjármagni til framkvæmda allt fyrsta tímabil núgildandi samgönguáætlunar þannig að ljúka megi verkefninu.

Það er óviðunandi að áframhaldandi framkvæmdum við Uxahryggjaveg verði frestað til ársins 2025. Haustþing SSV 2020 skorar á stjórnvöld að hefja að nýju framkvæmdir við verkefnið og að þeim verði lokið eigi síðar en árið 2025. Framkvæmdin mun m.a. tengja saman atvinnusvæði á Suðurlandi og Vesturlandi og búa til verðmæt tækifæri í ferðaþjónustu.

Haustþing SSV lýsir yfir ánægju sinni með að framkvæmdum við nýjan veg á Fróðárheiði er lokið og ljóst að hann verður mikil samgöngubót fyrir íbúa á Snæfellsnesi.

Haustþing SSV fagnar auknum fjárveitingum til tengivega á Vesturlandi á árinu 2020 og að baráttumál SSV um tvöföldun fjárveitinga til tengivega hafi gengið eftir. Mikilvægt er að Vegagerðin geri sérstaka úttekt á tengivegum á Vesturlandi og forgangsraði framkvæmdum m.t.t. umferðar, öryggis og nauðsynlegrar þjónustu. Verkefnið verði unnið í samvinnu við SSV. Áhersla verði lögð á að bundið slitlag verði komið á alla tengivegi í byggð fyrir 2030. Ef fjárveitingar verða áfram í samræmi við það sem þær eru á árinu 2020 ætti að nást góður árangur. Þá er afar brýnt að vegurinn um Laxárdalsheiði verði endurskilgreindur og hann verði settur sem sérstök framkvæmd á samgönguáætlun og tekinn úr flokki tengivega. Mikilvægt er að ljúka lagningu bundins slitlags á veginn eigi síðar en árið 2023.

Afar brýnt er að nú þegar verði farið í viðhaldsverkefni við þjóðveg 54 á Snæfellsnesi. Ástand þjóðvegur 54, frá Borgarnesi, um Mýrar og vestur eftir Snæfellsnesi, er mjög bágborið. Sig og frostsKemmdir hafa gert veginn ósléttan yfirferðar, vegkantar eru víða brotnir og hafa gefið eftir á löngum köflum og vestan Vegamóta er vegurinn of mjór. Á kafla vestan þéttbýlis Grundarfjarðar eru vegkantar einnig lélegir og þarfnast styrkingar. Sama á við um þjóðveg 56 um Vatnaleið og þjóðveg 58, Stykkishólmsveg. Sömuleiðis er mjög brýnt að fara í viðhald á Vestfjarðavegi í mið-Dölum. Haustþing SSV skorar á stjórnvöld að auka framlög til Vegagerðarinnar, ekki síst til almenns viðhalds. Þó nýjar vegaf framkvæmdir séu af hinu góða, þá má ekki gleymast að sinna viðhaldi eldri vega þannig að sú fjárfesting skili arðsemi, geti þjónað hlutverki sínu og öryggi vegfarenda sé tryggt.

Ljóst er, að gera þarf nauðsynlegar öryggisúrættir á gatnamótum tengivega og þjóðvegur 1 og ljúka þeim sem fyrst. Þá er mikilvægt að fjölga útskotum á fjölförnum vegum, tryggja að góðar girðingar séu meðfram þeim og ráðast í öryggisaðgerðir á stöðum þar sem stórviðri eru algeng. Nú þegar þarf að hefjast handa við að tvöfalda einbreiðar brýr á Vestfjarðavegi í Dalabyggð til að tryggja umferðaröryggi.

Haustþing SSV fagnar nýjum lögum um samvinnuverkefni um vegaf framkvæmdir. Gjaldtöku skal hins vegar stillt í hóf gagnvart þeim sem eru reglulega á förum þar sem veggjald er lagt á og komið til móts við þau sem sækja atvinnu eða nám og þurfa að nýta viðkomandi mannvirki.

Almenningssamgöngur

Almenningssamgöngur eru mjög mikilvægar fyrir Vesturland. Afar mikilvægt er að núverandi leiðakerfi verði styrkt enn frekar á næstu árum. Haustþing SSV telur mikilvægt að Vegagerðin eigi gott samstarf við landshlutasamtökin um skipulag leiðakerfis og gerð sumar- og vetraráætlana. Haustþing SSV fagnar framlagi byggðaáætlunar til úttektar á möguleikum þess að búa til heildstætt kerfi almenningssamgangna á Vesturlandi með því að tengja saman skólaakstur í grunn- og framhaldsskóla, tómsundaakstur og almenningssamgöngur. Fundurinn vill einnig hvetja til að leitað verði allra leiða til hagræðingar í póstdreifingu eins og t.d. að póstur og fólksflutningar verði sameinaðir.

Hafnamál

Haustþing SSV 2020 áréttar að samgönguáætlun geri ráð fyrir framlagi til þeirra verkefna í hafnamálum sem eru áætluð á næstu árum á Vesturlandi. Þar eru m.a. verkefni í höfnum Snæfellsbæjar, Grundarfjarðarbæjar og Stykkishólmsbæjar. Fyrirhugaðar eru framkvæmdir við landfyllingu og breikkun

aðalhafnargarðs á Akranesi og nauðsynlegt er að samgönguyfirvöld komi að því verkefni til þess að efla aftur stöðu fiskvinnslu og útgerðar frá Akranesi. Skarðsstöð í Dalabyggð gegnir hlutverki fyrir smábáta og nauðsynlegt er að endurbæta aðstöðu þar. Þá er lögð áhersla á að haldið verði áfram af krafti við úrlausn verkefna á sviði sjóvarna á Vesturlandi.

Flugvellir

Mikilvægt er að gert verði ráð fyrir viðhaldi á landingarstöðum á Vesturlandi. Endurbæta verður slitlag á Stóra Kroppi. Mikilvægt er að landingarstaðurinn á Rifi verði endurbættur þannig að hann geti gegnt hlutverki sínu í neyðartilfellum. Lögð er rík áhersla á að þyrlum verði áfram tryggt eldsneyti á flugvöllum á Rifi, enda gegnir flugvöllurinn mikilvægu öryggishlutverki í því efni. Haustþing ályktar einnig að Kárastaðaflugvöllur, Stóri-Kroppur og Húsafell, ásamt landingarstöðum í Dölum og á Snæfellsnesi, verði nýttir til kennslu- og æfingaflugs.

Fjarskiptamál

Háhraða nettengingar eru einn mikilvægasti hlekkurinn í samskiptum, þ.m.t. viðskiptaháttum nútímans, og hluti af grunngerð samfélagsins. Þær eru ein af meginforsendum ákvörðunar um búsetu og úrslitaatriði um þróun byggðar. Samkeppnishæfni svæða og íbúabyggða má því, ásamt annarri grunngerð, mæla út frá ástandi fjarskipta. Haustþing SSV 2020 skorar á stjórnvöld að skapa þau skilyrði, að ljósleiðaravæðing á minni þéttbýlisstöðum gangi hraðar fyrir sig, þannig að sami árangur náist í því verkefni og við ljósleiðaravæðingu í dreifbýli sem hefur heppnast afar vel.

Nauðsynlegt er að ráðin verði bót á lélegu farsímasambandi og dreifikerfi almannaútvarps á afmörkuðum svæðum við þjóðveg 1, í dreifbýli og á vinsælum útivistarsvæðum á Vesturlandi af öryggisástæðum.

Vesturland er ákjósanlegur staður fyrir tengingu á háhraðafjarskiptastreng við útlönd enda utan skilgreindra hamfarasvæða. Í því felast miklir möguleikar í uppbyggingu gagnavera og gagnavinnslu á Vesturlandi.